

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski

w sprawie skargi Banku Zachodniego WBK S.A. z siedzibą we W.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Rejonowego z dnia 13 września 2010 r.,
wydanego w sprawie upadłościowej Laboratorium Frakcjonowania Osocza Spółki z
o.o. z siedzibą w M. w przedmiocie zażalenia wierzyciela
Skarbu Państwa – Ministra Finansów na postanowienie wydane na skutek
rozpoznania zarzutów wierzyciela Banku Zachodniego WBK S.A. z siedzibą
we W. do plan podziału sum uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości
i ruchomości obciążonych rzeczowo,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 sierpnia 2011 r.,

**odrzuca skargę i zasądza od Banku Zachodniego WBK S.A.
z siedzibą we W. na rzecz Skarbu Państwa – Ministra Finansów
zastępowanego przez Prokuratorię Generalną kwotę 5400 (pięć
tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa
procesowego.**

Uzasadnienie

Wierzyciel Bank Zachodni WBK S.A. wniósł w dniu 23 września 2010 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 13 września 2010 r., którym zmienione zostało postanowienie sędziego komisarza z dnia 21 czerwca 2010 r. w ten sposób, że zarzuty Banku co do planu podziału sum uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości i ruchomości obciążonych rzeczowo oddalił.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem wyjątkowym. Zasadą bowiem jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa; którymi orzeczenie ewentualnie jest dotknięte. Z tego względu wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle.

Do omawianej kategorii wymagań należy uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4). Uwzględnienie bowiem skargi i stwierdzenie, że prawomocne orzeczenie jest niezgodne z prawem, ma charakter prejudykatu, gdyż stwarza możliwość dochodzenia od państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez jego wydanie. Spełnienie tego wymagania polega na wskazaniu rodzaju i rozmiaru szkody. Wywód ten powinien także zawierać informację dotyczącą czasu jej powstania i określać związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się do szkody niesprecyzowanej, hipotetycznej, czy też mogącej powstać w przyszłości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006 nr 1, poz. 16, z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141 i z dnia 27 października 2005 r., V CNP 28/05 niepublikowane). W skardze odwołano się do szkody, która jeszcze nie wystąpiła, a więc szkody przyszłej i w rezultacie nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – stosownie do treści art. 424¹ § 1 k.p.c. w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 155, poz. 1037, dalej „ustawa nowelizująca”), która weszła w życie w dniu 25 września 2010 r. przysługuje od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych sytuacjach, określonych w § 2 powołanego przepisu, skarga przysługuje od prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

Powołany przepis określa zatem precyzyjnie, jakie orzeczenie wydane w postępowaniu cywilnym może zostać zaskarżone tym środkiem zaskarżenia. Skarga nie przysługuje bowiem od każdego orzeczenia, jakie zostało wydane przez sąd, a jedynie od tych, które w przepisach wyraźnie zostały określone. Tym samym, ten szczególny środek przysługuje od prawomocnych wyroków sądu drugiej instancji (art. 424¹ § 1 k.p.c.), w sytuacjach wyjątkowych także od wyroków sądu pierwszej instancji (424¹ § 2 k.p.c.) oraz od postanowień wydanych w postępowaniu nieprocesowym, które zostały objęte hipotezą unormowania zawartego w art. 519² k.p.c.

Poza tym zgodnie ze znowelizowanymi art. 33 i 223 p.u.n., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje od orzeczeń wydawanych w toku postępowania upadłościowego. Przepisy procesowe ustawy nowelizującej zgodnie z zasadą bezpośredniego stosowania ustawy nowej należy stosować bezpośrednio. W uzasadnieniu projektu (Sejm IV Kadencji, druk 2525) wprost stwierdzono, że mają one zastosowanie także do orzeczeń sądowych wydanych przed jej wejściem w życie.

Mając na względzie treść art. 424¹ § 1 k.p.c. w powołanym wyżej brzmieniu należy stwierdzić, że orzeczenie zaskarżone skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie mieści się w dyspozycji tego przepisu, a w konsekwencji wniesienie tego środka zaskarżenia w zastanej sytuacji procesowej nie mogło być skuteczne (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Z tych względów skarga podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).